



Dizygotheca



Fatsjhedera



Fatsia



Fatsia



Hedera



Hedera



Hedera



Hedera helix conglomerata

Dizygotheca elegantissima (Dizygoteka najwytworniejsza, aralia). Pochodzi z Nowej Kaledonii i ma bardzo duże znaczenie dekoracyjne, ze względu na pokrój i kształt liści. Łacińska nazwa „elegantissima” jest wskaźnikiem tej urody - jest to jedna z piękniejszych i najbardziej eleganckich roślin. Dorasta do 2 metrów wysokości - na cienkich, prostych łodygach tworzą się gałązki, na wierzchołkach, których, wyrastają rozety wąskich, lancetowatych liści. Liście są bardzo ładne, złożone dłoniasto, o listkach wąskich i długich, kształtem przypominających długie palce. Brzegi mają nieregularnie piłkowane. Z wierzchu są błyszczące, ciemnozielone z czerwono-brunatnym unerwieniem. Dizygoteka w naszym klimacie kwitnie bardzo rzadko. Roślina lubi światło, ale nie toleruje bezpośredniego słońca. Optymalna temperatura dla jej rozwoju to 22-24°C, a zimą obniżamy do 16-18°C. Dizygoteki nie lubią przelewania, ale nie należy dopuścić do jej zupełnego wysuszenia podłoża. Najlepszym podłożem jest ziemia ogrodowa z torfem, ziemią liściową (brzozową) i iglastą. Dizygoteki rozmnaża się przez nasiona oraz przez sadzonki.

Fatsia japonska (Fatsja japońska). Pochodzi z Azji (z Japonii). W warunkach naturalnych jest zimozielonym krzewem dorastającym nawet do 4,5m wysokości, o dużych, błyszczących liściach (15-45 cm średnicy) z 5-9 głęboko powycinanymi kłapami. Kwitnie jesienią, mają duże baldachowe kwiatostany złożone z białych kwiatów. Jest popularną rośliną doniczkową i spotyka się ją pod nazwą aralia. Jest to niewymagająca roślina odporna na złe warunki otoczenia. Najlepsze jest stanowisko półcieniste, bez przeciągów o temperaturze 18°C (10-20°C). Zimą temperaturę ograniczamy do 10°C. Podlewamy je umiarkowanie i często zraszamy. Ziemia powinna być żyzna,



Rodzina Araliaceae

liściowo – inspektowa. Latem dobrze czują się na chętnie na zewnątrz, w miejscach półcienistych i osłoniętych od wiatru. Rozmnażamy je przez nasiona oraz przez sadzonki pędowe. Znane są odmiany o wielobarwnych liściach.

Fatsyhedera x lizei (Fatsjobluszczyk). Jest to mieszańiec sztucznego pochodzenia - mieszańiec międzyrodzajowy, który kształtem liści przypomina fatsję, a charakterem wzrostu bluszcz. Ma duże, dłoniaste, połyskujące liście. Możemy ją przycinać i prowadzić w formie krzaczastej lub jako roślinę pnącą. Jesienią może zakwitnąć, kwiatostany są złożone z małych bładozielonych kwiatków. Wymaga stanowiska półcienistego, latem najlepiej czuje się w temperaturze około 15°C, zimą obniżamy temperaturę do 10°C (nawet 7). Podłoże powinno być stale wilgotne, zimą ograniczamy podlewanie, ale nie należy jej przesuszyć. Rozmnażamy je wyłącznie przez sadzonki, ponieważ jest hybrydą niemożliwe jest rozmnażanie generatywne przez nasiona. Często uprawiana odmiana o liściach z białawym rysunkiem - **cv. Variegata**.

Hedera (Bluszcz). Nazwa bluszczu, używana była już w starożytności - hedera wywodzi się prawdopodobnie z greckiego hedra – umocowanie (od czepnych korzeni). Także nazwa gatunkowa helix pochodzi prawdopodobnie od greckiego helissein - owijać się, skręcać. Występuje w Europie, Pn.–zach. Afryce, na Wyspach Kanaryjskich i Azorskich, w Azji. W rodzaju znanych jest około 15 gatunków. Są to najbardziej popularne pnącza, czepiające się za pomocą korzeni przybyszowych. Dzięki gęsto osadzonym liściom doskonale nadają się do zasłaniania mało efektownych ścian. W Polsce w stanie dzikim występuje jeden gatunek - Hedera helix (bluszcz pospolity). Jest to roślina zimozielona, w warunkach naturalnych grubość pnia starych, silnie rozrośniętych okazów może dochodzić do 15 cm średnicy.

Cechą charakterystyczną bluszczu jest dwupostaciowość liści, związana ze zróżnicowaniem pędów na pędy wegetatywne i kwiatonośne. Pędy kwiatonośne są krótkie i sztywne, bez korzonków czepnych, a pędy wegetatywne długie, wiotkie, ścielące się po ziemi lub wspinające, dzięki licznym, krótkim korzeniom czepnym. Liście na pędach płonnych są długoogonkowe, ułożone skrętolegle, o dużej zmienności wielkości i kształtu. Mają 3-5 kłap, z wierzchu są ciemnozielone, od spodu jaśniejsze. Liście na pędach kwiatonośnych są całobrzegie, jajowate, na wierzchołku zaostrome. Starsze rośliny wspinające się wysoko mogą zakwitnąć we wrześniu-październiku. Kwiaty o charakterystycznym zapachu są obupłciowe, 5-krotne, zielonkawożółte, zebrane w kuliste baldachy. Osadzone są one na wspólnej osi i tworzą szczytowy kwiatostan - baldachogrono. W stanie dzikim okazy kwitnące są pod ścisłą ochroną prawną. Owocem jest czarny lub żółty pestkowiec (podobny do jagody). Owoce dojrzewają w roku następnym (kwiecień-maj). Pestkowce są silnie trujące.

Bluszcz pospolity jest również uprawiany w pomieszczeniach jako cenna roślina ozdobna. Dzięki pracom hodowlanym powstały liczne odmiany o liściach większych, bardziej postrzępionych, dwubarwnych, biało obrzeżonych i plamistych. Bluszcz jest rośliną niewymagającą, znosi obfite podlewanie, może rosnąć w chłodniejszych miejscach, wręcz dobrze reaguje na zimowe przechłodzenie do 8-10°C. Jest odporny na zanieczyszczenia powietrza. Bluszcz rozmnaża się wegetatywnie, z sadzonek pędowych.